

Temeljem Članka 4. Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama (Narodne novine 51/05, 127/10, 34/13, 88/13, 79/15) ravnatelj Lučke uprave Šibensko-kninske županije dana 13. ožujka, 2018. godine donosi sljedeće

OPERATIVNO UPUTSTVO

ZA PRISTAJANJE I BORAVAK BRODOVA NA LUČKIM PODRUČJIMA NA KOJIMA SE VRŠI RUKOVANJE OPASNIM TVARIMA, NAČIN RUKOVANJA OPASNIM TVARIMA I NAČIN POZIVANJA ZAŠTITNIH SLUŽBI NA LUČKOM PODRUČJU

1. OPĆE ODREDBE

1.1. Ovim Uputstvom daju se informacije o bitnim činjenicama i okolnostima za pristajanje i boravak broda na lučkim područjima na kojima se vrši rukovanje opasnim tvarima, načinu rukovanja opasnim tvarima na lučkom području, smještaju zaštitnih sredstava, načinu pozivanja zaštitnih službi u lučko područje, snabdijevanju broda i drugo. Ovim Uputstvom se pod pojmom opasne tvari uključuju i onečišćujuće tvari.

1.2. U smislu ovog Uputstva lučkim područjem se smatra područje kojim upravlja Lučka uprava Šibensko-kninske županije, a obuhvaća kopneni i morski dio kako je navedeno u Odluci o osnivanju Lučke uprave Šibensko-kninske županije (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije broj 8/97).

1.3. Rukovanje opasnim tvarima na lučkom području mora se obavljati u skladu s Pravilnikom o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama (Narodne novine 51/05, 127/10, 34/13, 88/13, 79/15), propisima i uputstvima Lučke uprave Šibensko-kninske županije, te drugim važećim propisima koji reguliraju takav rad i primjenjuju se u RH.

1.4. Na rukovanje opasnim tvarima u upakiranom, tekućem i rasutom stanju na brodu na lučkom području, te na prijevoz opasnih tvari u pomorskom prometu osim mjera sigurnosti propisanih predmetnim Pravilnikom, odgovarajuće se primjenjuju i tehnička pravila Priznate organizacije, odredbe Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru (SOLAS 1974), Međunarodnog Kodeksa opasnih tvari (IMDG Code), Međunarodne konvencije o sprečavanju onečišćenja mora s brodova s Protokolom (MARPOL 73/78), Međunarodnog kodeksa za gradnju i opremanje brodova za prijevoz opasnih kemikalija u razlivenom stanju iz 1971. i 1983. godine (IBC Code 1971, 1983), Međunarodnog kodeksa za sigurno rukovanje krutim rasutim teretima (BC Code, 1998) te Međunarodnog kodeksa za sigurno ukrcavanje i iskrcavanje brodova za prijevoz rasutih tereta (BLU Code, 1998).

1.5. Pomorski agent dužan je zapovjednika broda ili bilo koju drugu odgovornu osobu na brodu koji prevozi opasne tvari i/ili njima rukuje na bilo koji način na lučkom području, upoznati s ovim uputstvima, Pravilnikom o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama, te pravilnicima i uputama koji su doneseni temeljem i u skladu sa citiranim Pravilnikom.

1.6. Najkasnije 48 sati prije uplovjenja broda u luku s opasnim tvarima zapovjednik broda i/ili pomorski agent dužan je obavijestiti Lučku upravu Šibensko-kninske županije i Ovlaštenika koncesije na lučkom području koji će vršiti bilo kakvo rukovanje s opasnim tvarima.

1.7. Opasne tvari smiju se prevoziti brodom samo uz Svjedodžbu o sposobnosti broda za prijevoz tih tvari izdanu od priznate organizacije ili od ovlaštenog tijela države zastave broda za brodove pod stranom zastavom, odnosno uz posjedovanje odgovarajuće potvrde o udovoljavanju odredbama IMDG kodeksa za prijevoz tih tvari.

1.8. Uplovjenje u luku broda koji prevozi opasne tvari, te rukovanje tim tvarima ne može započeti bez odobrenja Lučke uprave Šibensko-kninske županije.

1.9. Pristajanje i rukovanje opasnim tvarima na lučkom području može se odvijati samo na mjestima koje je odobrila lučka uprava u svojim pravilnicima i uputstvima.

1.10. Podnositelj Deklaracije iz članka 10. Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima (Narodne novine 51/05, 127/10, 34/13, 88/13, 79/15) dužan je u roku i na način iz članka 9. citiranog Pravilnika podnijeti Lučkoj upravi Šibensko-kninske županije predmetnu Deklaraciju, a ovlaštene osobe iz članka 19. Pravilnika dužne su usuglasiti Sigurnosnu kontrolnu listu sve radi dobivanja odobrenja za rukovanje opasnim tvarima na lučkom području.

1.11. Svaki brod kada prevozi opasne ili onečišćujuće tvari mora imati detaljan plan ukrcanih tvari na brodu ili Manifest tereta, koji mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) ispravni tehnički naziv, IMO klasa tereta u skladu s IMDG, IBC i IGC kodeksom i, tamo gdje je potrebno klasu broda kako je definirano INF kodeksom, UN broj, količinu i smještaj takvih tvari na brodu te, ako se prevoze u transportnim jedinicama različitim od tankova njihov identifikacijski broj;
- b) potvrdu o postojanju liste ili manifesta ili odgovarajućeg plana ukreaja sa detaljima o opasnim ili onečišćujućim tvarima te o njihovoj lokaciji na brodu;
- c) adresu od koga se mogu dobiti detaljni podaci o opasnim ili onečišćujućim tvarima.

1.12. Lučka kapetanija će zabraniti ulazak na lučko područje brodu, odnosno vozilu koji prevoze opasne tvari:

- a) ako nije podnesena deklaracija;
- b) ako utvrdi da se radi o opasnim tvarima čije je unošenje ili rukovanje na lučkom području zabranjeno;
- c) ako prilikom pregleda opasnih tvari utvrdi da podaci u deklaraciji ne odgovaraju stvarnom stanju opasnih tvari;
- d) ako brod ili vozilo prevozi veću količinu opasnih tvari od količine koja je dozvoljena za konkretnu luku;
- e) ako opasne tvari nisu propisno pakirane ili nisu obilježene naljepnicama, te označene tehničkim nazivima;

- f) ako kontejneri za suhi teret sadrže nezdružive (inkompatibilne) opasne tvari;
- g) ako su kontejneri i prijenosni tankovi tehnički neispravni ili nemaju svjedodžbu o sigurnosti;
- h) ako je pakiranje opasnih tvari toliko oštećeno da može izazvati opasnost prilikom rukovanja;
- i) ako odjeljivanje opasnih tvari nije provedeno prema odgovarajućim tehničkim pravilima;
- j) ako naprave za rukovanje opasnim tvarima nisu ispravne ili nisu prikladne;
- k) brod ne posjeduje odgovarajuće svjedodžbe za prijevoz opasnih tvari

1.13. Brod koji prevozi opasne ili onečišćujuće tvari dužan je preslik plana ili Manifesta tereta dostaviti najkasnije prije isplavljenja sa lučkog područja Lučkoj kapetaniji.

1.14. Na lučkom području gdje se vrši rukovanje opasnim tvarima, Lučka uprava Šibensko-kninske županije provodi red i nadzire provođenje sigurnosnih, odnosno zaštitnih i drugih mjera.

1.15. Nadzor nad provedbom odredbi Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprečavanja širenja isteklih ulja u lukama, obavljaju inspektorji sigurnosti plovidbe Ministarstva i lučkih kapetanija i drugi stručni djelatnici Ministarstva i lučkih kapetanija u okviru posebnog ovlaštenja.

2. PRISTAJANJE I BORAVAK BRODA NA LUČKOM PODRUČJU

2.1. Zapovjednik broda dužan je Lučkoj upravi Šibensko-kninske županije najaviti točno vrijeme dolaska na sidrište ili mjesto za ukrcaj peljara najmanje dva sata prije dolaska.

2.2. Lučka uprava će nakon dobivene najave obavijestiti zapovjednika broda o mjestu i načinu sidrenja ili mjestu priveza, odnosno ukrcaja peljara, te po potrebi o tome obavijestiti peljare.

2.3. Ako se brodu koji prevozi opasne tvari odredi sidrenje, zapovjednik broda dužan je usidriti brod na sigurnoj udaljenosti od drugih brodova;

2.4. Sukladno planiranju i koordinaciji lučkih aktivnosti, Pravilniku za rad opasnim tvarima iz točke 1.3. ovog Uputstva, ovlaštenik koncesije koji će obavljati rukovanje opasnim tvarima i pod čijim će se rukovođenjem vršiti takvo rukovanje odrediti će odgovarajući vez na lučkom području, uzimajući u obzir vrstu opasne tvari, dužinu, širinu i gaz broda, kao i tehničko stanje opreme broda s kojom će se vršiti rukovanje opasnim tvarima.

2.5. Brod koji prevozi opasne ili onečišćujuće tvari obavezan je koristiti usluge peljara bez obzira na vrstu broda, vrstu usluge ili BT.

2.6. Kod ulaska na lučko područje, zapovjednik broda koji prevozi opasne ili onečišćujuće tvari dužan je koristiti sigurnu brodsku rutu.

2.7. Brod koji prevozi opasne tvari mora biti sigurno privezan, odnosno usidren na takvoj udaljenosti od drugih brodova na lučkom području da u slučaju nužde ili opasnosti može nesmetano i brzo isploviti. Privezani brod smije spustiti sidro samo ako je njegov sidreni uredaj ispravan ili ako se sidreni lanac može lako i brzo otpustiti.

2.8. Za vrijeme boravka na lučkom području brod mora biti sigurno i čvrsto privezan uz obalu odgovarajućim i ispravnim priveznim konopima na napravama za privezivanje. Nadgledanje priveznih konopa mora biti organizirano od strane posade broda, koja treba cijelo vrijeme paziti da brod bude što bliže vezu tako da se u slučajevima kada je to potrebno mogu zategnuti ili otpustiti brodski konopi.

2.9. Zapovjednikova je odgovornost da brod bude sigurno vezan za cijelo vrijeme boravka na lučkom području.

2.10. Zapovjednik broda koji prevozi opasne tvari, za vrijeme boravka broda na lučkom području, dužan je na brodu provesti sigurnosne mjere ovisno o vrsti opasnih tvari.

2.11. Brod koji prevozi opasne tvari dužan je za vrijeme boravka na lučkom području danju istaknuti crvenu zastavu, a noću crveno svjetlo vidljivo sa svih strana horizonta.

2.12. Brod na kojem se rukuje opasnim tvarima mora imati dovoljan broj članova posade i u pripravi glavni pogonski stroj kako bi u slučaju nužde mogao odmah isploviti iz luke.

2.13. Prije početka rukovanja opasnim tvarima na lučkom području, plovilo se mora sigurno i čvrsto privezati da bi se spriječilo oštećenje obale, broda, fleksibilnih cijevi, uređaja ili opreme, te ograditi plutajućom napravom prema odredbi članka 99. Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprečavanja širenja isteklih ulja u lukama (Narodne novine 51/05, 127/10, 34/13, 88/13, 79/15).

3. RUKOVANJE OPASNIM TVARIMA NA LUČKOM PODRUČJU

3.1. Zapovjednik, odnosno ovlašteni časnik na brodu i stručna osoba na lučkom području pod čijim se nadzorom obavlja rukovanje opasnim tvarima, moraju prije početka rukovanja opasnim tvarima na brodu međusobno izmjeniti izvještaje o ispravnosti sredstava za zaštitu od požara i svih drugih sredstava i uređaja na brodu, odnosno na obali pomoću kojih se rukuje opasnim tvarima, načinu obaveštavanja za slučaj opasnosti, tehničkim svojstvima opasnih tvari i posebnim mjerama koje se primjenjuju za rukovanje opasnim tvarima, te o tome sastaviti Sigurnosnu kontrolnu listu za rukovanje opasnim tvarima.

3.2. Zapovjednik plovila na lučkom području na kojem se obavlja rukovanje opasnim tvarima i stručna osoba u luci pod čijim se nadzorom obavlja rukovanje opasnim tvarima, prije početka rukovanja opasnim tvarima, moraju ispuniti kontrolnu listu. Ne može se započeti rukovanje opasnim tvarima ukoliko nisu ispunjeni svi uvjeti zahtijevani kontrolnom listom.

3.3. Bilo kakvo rukovanje opasnim tvarima na lučkom području nije dozvoljeno bez prisustva ovlaštene stručne osobe u luci pod čijim se nadzorom obavlja rukovanje opasnim tvarima. Ukoliko stručna osoba iz prethodnog stavka utvrdi da se rukovanje opasnim tvarima vrši suprotno propisima, nestručno i na nesiguran način dužna je odmah prekinuti takav rad i o tome neodložno obavijestiti lučku kapetaniju i lučku upravu.

3.4. Ovlaštenik koncesije koji rukuje opasnim tvarima, prije početka rada sa takvim tvarima, kao i za cijelo vrijeme boravka broda na lučkom području pa sve do njegovog isplovjenja, dužan je postaviti odgovarajuće natpise upozorenja odnosno zabrane na hrvatskom i engleskom jeziku;

3.5. Zapovjednik ili ovlašteni časnik na brodu, odnosno stručna osoba pod čijim se nadzorom obavlja rukovanje opasnim tvarima na lučkom području, dužna je prije početka rukovanja opasnim tvarima u zatvorenoj prostoriji provjeriti da li u prostoriji ima dovoljno kisika i da li je prostorija bez otrovnih i eksplozivnih plinova.

3.6. Opasnim tvarima smije se rukovati na brodu, vozilu ili na lučkom području samo kad su povoljne vremenske prilike i ako su osigurana protupožarna zaštitna sredstva. Lučka kapetanija može iz razloga sigurnosti i zaštite ljudskih života i okoliša, lučkih i drugih objekata, zabraniti daljnje rukovanje opasnim tvarima na brodu ili vozilu na lučkom području, kao i narediti brodu, odnosno vozilu da napusti lučko područje.

3.7. Rukovanje opasnim tvarima mora se obaviti u što kraćem vremenu, a mesta na kojima se rukuje moraju biti potpuno čista i pristupačna interventnim vozilima i zaštitnim sredstvima za slučaj opasnosti, te snabdjevena protupožarnim cjevovodima s međunarodnom prirubnicom za požar.

3.8. Ako se na brodu uz opasne tvari nalaze i ostali tereti predviđeni za iskrcaj onda će se najprije iskrcati opasne tvari. Ako je na brod uz opasne tvari predviđen i ukrcaj ostalih tereta onda će se najprije ukrcati ostali tereti.

3.9. Zabranjeno je podizanje ili prenošenje bilo kojeg tereta preko opasnih tvari smještenih na brodu, vozilu ili na lučkom području.

3.10. Ako za pojedine klase opasnih tvari nije drugačije određeno, opasnim tvarima se smije rukovati samo u direktnoj operaciji ukrcaj/iskrcaj i to brod-vozilo, brod-brod ili obratno, bez uskladištenja opasnih tvari.

3.11. Kada se na brodu ne obavlja rukovanje opasnim tvarima na lučkom području ili na sidrištu, brodska skladišta u koja su opasne tvari smještene moraju biti zatvorena.

3.12. Brod ili vozilo na koje su ukrcane opasne tvari mora odmah nakon završenog ukrcaja napustiti lučko područje. Iznimno, Lučka kapetanija može, radi popravka uređaja na brodu koji je bitan za sigurnost plovidbe odgoditi isplovjenje broda i odobriti mu drugo mjesto priveza ili sidrenja koje odredi lučka uprava.

3.13. Ako stručna osoba pod čijim se nadzorom obavlja rukovanje opasnim tvarima utvrdi da se rukovanje ne obavlja stručno, da nisu provedene sigurnosne, zaštitne i druge mjere, da zaštitna sredstva i uređaji nisu ispravni ili da ambalaža u kojoj su pakirane opasne tvari nije u ispravnom stanju ili propisno označena, te ako za vrijeme rukovanja opasnim tvarima nastupi opasnost, dužna je odmah prekinuti rukovanje i o tome obavijesti kapetaniju i lučku upravu. Ako osoba koja rukuje opasnim tvarima primijeti opasnost za vrijeme rukovanja opasnim tvarima, dužna je odmah prekinuti rukovanje i o tome obavijestiti zapovjednika broda ili stručnu osobu pod čijim se nadzorom obavlja rukovanje opasnim tvarima. U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka, kapetanija može zabraniti daljnje rukovanje opasnim tvarima.

3.14. Ako prekid ukrcavanja, odnosno iskrcavanja opasnih tvari traje ili se pretpostavlja da će trajati duže vrijeme, Lučka kapetanija može narediti brodu s opasnim tvarima da se za to vrijeme

udalji od obale i otplovi na mjesto koje mu ona odredi, odnosno vozilu s opasnim tvarima da napusti mjesto rukovanja.

3.15. Za vrijeme rukovanja opasnim tvarima nisu dozvoljeni nikakvi radovi popravka broda ili čišćenja.

3.16. Zabranjeno je rukovanje noću eksplozivima i tvarima koje u dodiru s vodom razvijaju zapaljive plinove ako za to nisu osigurani potrebni uvjeti.

3.17. Lučka kapetanija može iz razloga sigurnosti, zaštite ljudskih života, okoliša i imovine zabraniti rukovanje opasnim tvarima noću na lučkom području.

3.18. Za vrijeme rukovanja zapaljivim i otrovnim plinovima na brodu, sva vanjska vrata i prozori nastambi, strojarnice i pumpnih stanica, kao i zračnici moraju biti zatvoreni. Ako se na brodu rukuje otrovnim plinovima, ventilacijski uređaji moraju se podešiti tako da se onemogući ulaz plinova u prostorije iz stavka 1. ovoga članka.

3.19. Rukovanje opasnim tvarima na lučkom području i na plovilima mora se prekinuti i istodobno zatvoriti svi ventilacijski otvori:

- a) za vrijeme trajanja nepovoljnih vremenskih prilika koje mogu ugroziti sigurnost broda ili uređaja na lučkom području;
- b) za vrijeme grmljavine i atmosferskih pražnjenja;
- c) kad se plovilu na kojem se rukuje opasnim tvarima približuje tegljač, dok se on ne priveže;
- d) kad dođe do kvara bilo kojeg uređaja kojim se rukuje opasnim tvarima, a taj kvar može prouzročiti zagađenje mora ili ugroziti ljudske živote;
- e) kad dođe do požara na lučkom području.

3.20. Zapovjednik broda dužan je organizirati čuvanje opasnih tvari dok se one nalaze na brodu. Stručna osoba u luci pod čijim se nadzorom obavlja rukovanje opasnim tvarima dužna je organizirati čuvanje opasnih tvari dok se one nalaze na obali, vozilu ili u skladištu na lučkom području.

3.21. Čuvar opasnih tvari na lučkom području mora imati stalnu komunikaciju sa stručnim osobama, lučkom upravom i Lučkom kapetanijom. Prilikom čuvanja opasnih tvari čuvar mora imati na raspolaganju i odgovarajuća sredstva za gašenje požara.

3.22. Zabranjeno je izbacivanje iz broda ili vozila bilo koje vrste opasnih tvari na lučko područje.

4. POSEBNE SIGURNOSNE MJERE ZA RUKOVANJE OPASNIM TVARIMA

4.1. Zabranjeno je dopremanje eksplozivnih tvari na obalu pred brod radi ukrcanja ako brod nije spremjan za ukrcaj, odnosno zabranjen je i iskrcaj iz broda eksplozivnih tvari ako vozilo nije spremno da ih primi.

4.2. Brod na kojem se rukuje eksplozivima, zapaljivim plinovima, zapaljivim tekućinama, zapaljivim čvrstim tvarima, čvrstim tvarima koje su sklone samozapaljenju i tvarima koje u dodiru s vodom razvijaju zapaljive plinove, mora imati:

- a) u pripravi svu opremu i uređaje namijenjene za gašenje požara te najmanje dva priključena protupožarna crijeva spremna za trenutnu upotrebu, kao i stalnu brodsku protupožarnu službu s odgovarajućom zaštitnom opremom;
- b) na dimnjaku postavljenu zaštitnu mrežu ili iskrolovku kroz koju ne mogu proći iskre;
- c) na odgovarajućim mjestima istaknute natpise „Zabranjeno pušenje!“, na hrvatskom i engleskom jeziku;
- d) postavljene međunarodne priključnice za gašenje požara;
- e) na pramcu i krmi broda s morske strane odgovarajući konop spušten jedan metar iznad površine mora radi tegljenja.

Zaštitnu mrežu ili iskrolovku na dimnjaku moraju imati i brodovi na kojima se ne rukuje opasnim tvarima ako se približavaju na udaljenost manju od 20 metara brodu na kojem se rukuje eksplozivnim ili zapaljivim opasnim tvarima. Mjere propisane u točkama 1., 3. i 4. stavka 2. ovoga članka mora provesti i ovlaštenik koncesije ako se rukovanje opasnim tvarima obavlja na obali na lučkom području.

4.3. Brod koji prevozi opasne tvari ne smije u kuhinji i drugim prostorijama upotrebljavati otvoreni plamen.

4.4. Na brod, odnosno iz broda na kojem se rukuje eksplozivnim tvarima ne smiju se istodobno ukrcavati, odnosno iskrcavati drugi tereti. Prekrcaj eksplozivnih tvari s jednog broda na drugi može se obavljati samo uz prethodno odobrenje kapetanije.

4.5. Prilikom rukovanja eksplozivnim tvarima zabranjeno je:

- a) u brodskom, odnosno lučkom skladištu upotrebljavati vozilo s motorom na unutarnje sagorijevanje;
- b) kotrljati koleta;
- c) gurati ili bacati koleta;
- d) otvarati koleta u brodskom odnosno lučkom skladištu ili na vozilu;
- e) slagati koleta tako da postoji mogućnost njihova pomicanja za vrijeme prijevoza;
- f) podizati dizalicom više od jedne palete, odnosno jednog koleta;
- g) upotrebljavati radijsku postaju ili radar na udaljenosti manjoj od 50 metara od mjesta rukovanja, ako nisu u sigurnosnoj izvedbi.

4.6. Zabranjeno je slaganje opasnih tvari kao i drugih tereta na mjesta na obali gdje se obavlja njihovo rukovanje. Brod i obala na kojoj se rukuje opasnim tvarima noću moraju biti propisno osvijetljeni.

4.7. Za vrijeme rukovanja opasnim tvarima na brodu, odnosno na obali zabranjeno je kretanje na brodu, odnosno po obali, osobama čije prisustvo nije neophodno na mjestima na brodu, odnosno na obali.

4.8. Ako je brod na kojem se rukuje opasnim tvarima privezan uz obalu, pristup na brod mora biti strogo kontroliran i dozvoljen isključivo s obale. Iznimno lučka uprava uz suglasnost Lučke kapetanije može dozvoliti pristup brodu s morske strane.

4.9. Zabranjeno je snabdijevanje broda pogonskim gorivom i drugim materijalom za vrijeme rukovanja opasnim tvarima. Nakon završetka ukrcaja opasnih tvari na brod, brodska skladišta u koja su opasne tvari smještene, moraju biti zatvorena za vrijeme snabdijevanja broda ostalim materijalima i potrebama.

4.10. Na brodu na kojem se nalaze eksplozivne tvari zabranjeno je obavljati popravke koji zahtijevaju zavarivanje, rezanje, grijanje, zakivanje ili bilo koju drugu radnju koja može prouzročiti iskru ili plamen. Zabranjen je popravak brodskih, odnosno lučkih skladišta, uređaja za prekrcaj tereta ili vozila za vrijeme prekrcaja tereta ili dok se teret nalazi u/na njima.

4.11. Prije početka rukovanja plinovima i zapaljivim tekućinama, kopnene cijevi za pretakanje opasnih tvari i brod moraju biti propisno uzemljeni.

4.12. Brodsko, odnosno lučko skladište u kojem se rukuje plinovima koji su spremljeni u posudama moraju biti hladno i propisno ventilirani, te snabdjeveni uređajima za otkrivanje curenja plinova (plinskim detektorima).

4.13. Plinske boce moraju se slagati u brodskom, odnosno lučkom skladištu samo okomito s ventilom prema gore na način da se osiguraju od pomicanja za vrijeme transporta.

4.14. Prilikom rukovanja plinovima zabranjeno je:

- a) u brodskom skladištu upotrebljavati vozilo s motorom na unutarnje sagorijevanje kada se rukuje zapaljivim plinovima;
- b) podizati dizalicom više od jedne palete;
- c) kotrljati plinske boce;
- d) upotrebljavati radijsku postaju ili radar na udaljenosti manjoj od 50 metara od mesta rukovanja, ako nisu u sigurnosnoj izvedbi.

5. SNABDIJEVANJE BRODOVA POGONSKIM GORIVOM

5.1. Za vrijeme rada sa opasnim tvarima zabranjeno je opskrbljivanje broda sa gorivom, hranom, vodom kao i bilo kakva druga opskrba broda.

5.2. Snabdijevanje brodova pogonskim gorivom može se vršiti samo na mjestima koje je odredila lučka uprava uz suglasnost Lučke kapetanije. Snabdijevanje broda pogonskim gorivom ne smije započeti bez odobrenja lučke uprave.

5.3. Zapovjednik broda dužan je najmanje 24 sata prije početka snabdijevanja broda pogonskim gorivom zatražiti odobrenje od lučke uprave.

5.4. Ako se brod snabdijeva pogonskim gorivom iz drugog broda odnosno tankera, ovlašteni časnici na brodovima dužni su prije početka snabdijevanja gorivom dogоворити postupke, te o tome sastaviti sigurnosnu kontrolnu listu.

5.5. Ako se brod snabdijeva pogonskim gorivom iz vozila, zapovjednik ili ovlašteni časnik na brodu i osoba koja upravlja vozilom za opskrbu broda pogonskim gorivom, dužni su poduzeti sve propisane mjere zaštite od požara, kao i mjere za sprečavanje onečišćenja okoliša.

5.6. Brod koji se snabdijeva pogonskim gorivom dužan je za vrijeme boravka na lučkom području danju istaknuti crvenu zastavu, a noću crveno svjetlo vidljivo sa svih strana horizonta.

5.7. Za vrijeme snabdijevanja broda pogonskim gorivom zabranjeno je kretanje na brodu, odnosno po obali, osobama čije prisustvo nije neophodno na mjestima na brodu, odnosno na obali.

5.8. Zapovjednik broda dužan je obavijestiti Lučku kapetaniju o početku i završetku snabdijevanja broda pogonskim gorivom.

5.9. Lučka kapetanija može iz sigurnosnih razloga i zaštite ljudskih života i okoliša te nepridržavanja odredaba ovoga članka, zabraniti početak i daljnje snabdijevanje broda pogonskim gorivom, kao i narediti brodu odnosno vozilu da napusti luku.

6. RUKOVANJE POGONSKIM GORIVOM NA LUČKOM PODRUČJU POD KONCESIJOM BENZINSKIH POSTAJA

6.1. Opskrba pogonskim gorivom na lučkom području pod koncesijom benzinskih postaja smije se obavljati samo ako je nazočan djelatnik benzinske postaje neposredno pored uređaja za opskrbu gorivom vezano za članak 7. Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih uljaju lukama.

6.2. Djelatnik koncesionara na lučkom području, benzinske postaje, koji obavlja opskrbu gorivom dužan je osigurati da se članovi posade brodica i jahta, kao i putnici na brodici i jahti pridržavaju mjera predostrožnosti kod rukovanja opasnim tvarima sukladno internim propisima društva koje upravlja benzinskom postajom.

6.3. U neposrednoj blizini mjesta opskrbe pogonskim gorivom, osim na hrvatskom i engleskom jeziku, na najmanja još dva jezika država članice Europske Unije treba biti istaknuto upozorenje „Zabranjeno pušenje!“.

6.4. Koncesionar na lučkom području koji obavlja opskrbu gorivom dužan je oglasiti na oglasnoj ploči pod kojim se vremenskim i ostalim uvjetima opskrba gorivom prekida, osim na hrvatskom i engleskom jeziku još na najmanje dva jezika država Europske Unije.

6.5. Lučka kapetanija ovlaštena je po utvrđenom inspekcijskom nadzoru zabraniti opskrbu pogonskim gorivom ako se utvrdi da postoji neposredna opasnost po sigurnost ljudi, imovine i morskog okoliša.

6.6. Pristajanje i vez brodica i jahta koje se opskrbljuju gorivom ne smije trajati duže od vremena koje je potrebno da se izvrši opskrba grivom.

6.7. Za vrijeme ukrcaja pogonskim gorivom zabranjene su bilo kakve radnje kao što je rukovanje brodskom opremom, teretom, rukovanje otpadom, drugim opasnim tvarima i prtljagom osim radnji koje su neposredno vezano za opskrbu pogonskim gorivom.

6.8. Kod iskrcaja pogonskog goriva iz autocisterni na lučkim područjima u koncesiji benzinskih postaja autocisterna s opasnim tvarima mora biti unutar prostora zabranjenog za kretanje ljudi i vozila. Ovlaštenik koncesije dužan je imati propisanu i organiziranu zaštitu od požara, te osposobljeno osoblje za rukovanje opasnim tvarima.

7. POSEBNE SIGURNOSNE MJERE ZA OPSKRBU POGONSKIM GORIVOM

7.1. Odgovorna osoba benzinske postaje prije početka rada benzinske postaje dužna je kroz listu provjere utvrditi spremnost protupožarne opreme i zaštitne opreme koja se treba nalaziti neposredno uz mjesto gdje obavlja opskrba gorivom. Ako se radi o benzinskoj postaji koja radi 24 sata dnevno tada je voditelj smjene dužan izvršiti kontrolu putem liste provjere i potvrditi da se oprema nalazi kako je gore navedeno, prije preuzimanja smjene. Nadzor obavlja davatelj koncesije, odnosno koncesionar, lučka uprava ili tijelo lokalne samouprave, te inspektorji i ovlašteni djelatnici lučke kapetanije.

7.2. Ako se opskrba gorivom obavlja i za vrijeme mraka, kada nema dnevnog svjetla, tada je koncesionar koji obavlja opskrbu pogonskim gorivom dužan osigurati odgovarajuću rasvjetu šireg područja benzinske postaje.

7.3. Za vrijeme opskrbe gorivom zabranjene su sve djelatnosti na brodici ili jahti unutar strojarskog prostora, prostora posade brodica i jahte, kao i rad plinskog štednjaka, odnosno zabranjeno je obavljati bilo kakve radnje koje mogu imati za posljedicu stvaranje otvorenog plamena ili iskrenje.

7.4. Zabranjeno je obavljanje radio prometa putem antenskih sustava na brodici ili jahti.

7.5. Ovlaštenik koncesije brine se o ispravnosti armiranih crijeva za opskrbu pogonskim gorivom sukladno propisima koji reguliraju njihovu kvalitetu.

8. UREĐAJI I OPREMA ZA UTOVAR I ISTOVAR OPASNICH TVARI NA I SA BRODA

8.1. Ovlaštenik koncesije dužan je uređaje i opremu za utovar i istovar opasnih tvari održavati u ispravnom stanju.

8.2. Zabranjeno je korištenje uređaja i opreme koja nije u ispravnom stanju i/ili koja nije podesna i sigurna za rad s opasnim tvarima.

9. PROTUPOŽARNA I DRUGA ZAŠTITA

9.1. Za cijelo vrijeme rukovanja opasnim tvarima odgovarajuća protupožarna oprema mora se nalaziti na mjestu koje omogućava njegovo brzo i efikasno korištenje.

9.2. Zapovjednik broda osigurava ispravnost i mogućnost brzog i učinkovitog korištenja protupožarne opreme na brodu.

9.3. Za vrijeme rukovanja opasnim tvarima, protupožarna sredstva svakog broda (uključujući glavne i rezervne protupožarne pumpe) moraju biti u svakom trenutku spremne za upotrebu, a najmanje jedna pumpa mora podržavati tlak u glavnem cjevovodu.

9.4. Ovlaštenik koncesije osigurava dovoljan broj protupožarnih sredstava kao i njihovu ispravnost. Ovlaštenik koncesije obavezan je vidljivim znakovima označiti mjesta na kojima su smještena zaštitna sredstva.

9.5. Ovlaštenik koncesije koji rukuje opasnim tvarima osigurava i drugu odgovarajuću zaštitnu opremu ovisno o vrsti opasnih tvari.

10. ONEČIŠĆENJE MORA, OBALE ILI ZRAKA NA LUČKOM PODRUČJU

10.1. Prije dolaska zapovjednik mora biti siguran da je cijela posada upoznata s mjerama protiv onečišćenja sukladno MARPOL konvenciji, koje moraju biti primjenjivanje za cijelo vrijeme boravaka broda u luci.

10.2. U slučaju onečišćenja mora, obale ili zraka zapovjednik broda, njegov pomorski agent i korisnik koncesije su dužni o tome bez obzira na počinitelja, neodložno izvjestiti lučku upravu i Lučku kapetaniju, te poduzeti potrebne radnje da se onečišćenje zaustavi, ograniči širenje, prema mogućnostima započne prikupljanje na ekološko prihvatljiv način i sigurno odloži.

10.3. Ovlašteni djelatnik koncesionara nije ovlašten ustvrditi opseg onečišćenja, u smislu radi li se značajnom ili bezznačajnom onečišćenju mora, već će isto utvrditi ovlašteni djelatnik Lučke kapetanije provedenim inspekcijskim nadzorom.

10.4. Zabranjeno je u more ispuštati bilo kakva kemijska sredstva (disperzante) kojima se djeluje na onečišćenje mora uljima, dok ovlašteni djelatnici Lučke kapetanije ne odobre uporabu kemijskih sredstava.

10.5. Zapovjednik broda dužan je nadoknaditi štetu koju je prouzročio brod bez obzira na krivnju.

11. INFORMACIJE ZA POMORCE

11.1. Peljarenje i tegljenje: Brod koji prevozi opasne ili onečišćujuće tvari obavezan je koristiti usluge peljara bez obzira na vrstu broda, vrstu usluge ili BT. Lučko peljarenje je obavezno i na lučkom području ako se brod premješta s jednog vez na drugi vez. Peljar se ukrcava prilikom dolaska broda na mjestu za ukrcaj peljara ili na sidrištu koje je označeno na pomorskim kartama, a iskrcava se na obali nakon što je brod sigurno vezan. Brod je dužan ukrcati peljara u području određenim za ukrcaj peljara.

11.2. Ako peljar smatra da broj tegljača ne jamči sigurnost broda i luke za vrijeme manevriranja, obavijestit će Kapetaniju koja će odrediti minimalan broj tegljača potreban za siguran manevar broda.

11.3. Ovlaštena osoba Ovlaštenika Koncesije i/ili Kapetanija može zabraniti ulazak ili izlazak plovila sa lučkom područja i/ili obustaviti trgovачke operacije u slučaju vremenskih nepogoda ili drugih opasnosti po život i imovinu na lučkom području.

11.4. Za vrijeme vjetra od 30 čv. zabranit će se manovra priveza brodova s površinom nadgrađa većom od 6.000 m². Pri brzini vjetra od 25 čv. zabranit će se brodovima s nadgrađem od 6.000 m² do 6.700 m². Brodovima koji imaju površinu nadgrađa veću od 6.700 m² zabranit će se kod brzine vjetra od 20 čv. Površina nadgrađa računat će se uz pomoć duljine preko svega i srednje visine nadvođa. Svaka manovra odgada se pri brzinama vjetra većima od 30 čv. Kada meteorološko izvješće predviđa pojačanje vjetra i mora koji bi mogli ugroziti sigurnost broda, lučkih uređaja i postrojenja, lučka kapetanija može narediti brodu da prekine iskrcaj ili ukrcaj, a u opravdanim slučajevima i da napusti lučko područje.

Broj: LUŠKŽ-366-3/2018
Šibenik, 13. ožujka, 2018. godine

Ravnatelj Lučke uprave
Šibensko-kninske županije

Željko Dulibić, dipl.oec.

LUČKA UPRAVA
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE
PORT AUTHORITY OF SIBENIK-KNIN COUNTY